

Кучера Т. М. Роль мови в становленні та розвитку нації//Філософія. Мова. Культура. – К.: КДПІМ, 1994. – С. 55–60.

Телия В. Н. Русская фразеология: семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. – М.: Языки русской культуры, 1996.– 284 с.

ПОНЯТТЯ МУЛЬТИКУЛЬТУРНА ОСВІТА В ПЕДАГОГІЧНИХ ТРАДИЦІЯХ УКРАЇНИ ТА США

Юлія Малієнко, к. пед. н., с. н. с.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Multicultural education is an idea, an educational reform movement, and a process (Banks, 1997) [3].

В умовах стрімких інтеграційних процесів перед освітою XXI століття постає завдання створити сучасну мультикультурну школу, яка формуватиме в учнів/учениць відкритість й розуміння інших народів, визнання принципів свободи і справедливості, громадянської активності і толерантності.

Суголосні думки знаходимо в документі The National Association for Multicultural Education Advancing and Advocating for Social Justice & Equity. Multicultural education is a philosophical concept built on the ideals of freedom, justice, equality, equity, and human dignity as acknowledged in various documents, such as the U.S. Declaration of Independence, constitutions of South Africa and the United States, and the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations It recognizes the role schools can play in developing the attitudes and values necessary for a democratic society [1].

Метою дослідження є аналіз сучасних підходів до поняття мультикультурна освіта відповідно до педагогічних традицій України та США.

Принадібно зазначимо, що в межах формату тез ми звертаємо увагу лише на зміст ключового поняття, особливості його тлумачення та написання.

Щодо вибору ключового поняття. Відомо, що в українській традиції немає єдиного усталеного терміну, пов'язаного з багатокультурністю. Частина дослідників переконані, що поняття зі складниками багато-, полі-, мульти- позначають подібні, здебільшого й тотожні явища. Інші вчені зна-

ходять певні відмінності у зазначених дефініціях, насамперед, у площині політичних впливів і питаннях взаємодії різних етносів. Водночас, у педагогічних розвідках США зустрічаємо уніфіковане поняття Multicultural Education, яке ми обрали як спільне для обох освітніх традицій.

Проведений аналіз науково-методичної літератури дає змогу **розкрити** поняття мультикультурна освіта як комплекс уявлень, знань, ставлень, емоційно-оцінних суджень дитини, що сприятимуть визнанню учнями/ученицями права кожної національної культури на існування, рівноправний діалог, взаємозбагачення й розвиток. Дослідження відповідної педагогічної літератури США свідчить про дотичність наших освітніх пошуків. A major goal of multicultural education is to restructure schools so that all students acquire the knowledge, attitudes, and skills needed to function in an ethnically and racially diverse nation and world [2].

У процесі історико-філологічних зіставлень **виявлено**, що й українська, й американська традиції розглядають мультикультурну освіту у діяльнісному, компетентнісному форматі. Відомий американський педагог, учений, один з лідерів мультикультурної освіти Дж. Бенкс визначив п'ять її аспектів. I have identified five dimensions of multicultural education. They are: content integration, the knowledge construction process, prejudice reduction, an equity pedagogy, and an empowering school culture and social structure [3].

Проведене дослідження дає змогу зробити висновок, що українська і американська педагогічні школи мають спільні погляди на завдання і шляхи реалізації полікультурного розвитку суспільства XXI ст.

Ключові слова: мультикультурна освіта, національна освіта, освіта.

Література

- The National Association for Multicultural Education Advancing and Advocating for Social Justice & Equity (2020). Definitions of Multicultural Education. Retrieved from https://www.nameorg.org/definitions_of_multicultural_e.php
- James A. Banks (n.d.). Multicultural Education. History, The Dimensions of Multicultural Education, Evidence of the Effectiveness of Multicultural Education. Retrieved from <https://education.stateuniversity.com/pages/2252/Multicultural-Education.html>
- Banks, J. A. (1995). Multicultural Education: Historical Development, Dimensions, and Practice. *Handbook of Research on Multicultural Education*, 3–24 Retrieved from Multicultural Education: Goals and Dimensions <https://education.uw.edu/cme/view>